

Мученики Гурій, Самон і Авив

(пам'ять 15 листопада за старим стилем, 28 за новим)

Під час гонінь на християн при імператорах Диоклітіані (284-305 р.) і Максиміані (305-311 р.) у місті Едесі були схоплені двоє друзів, християни Гурій і Самон, проповідники Слова Божого. На пропозицію принести жертву богам святі відповіли рішучою відмовою, висповідавши свою віру в Христа. За це вони піддалися страшним мукам: їх били, підвішували за руки, прив'язавши до ніг важкий тягар, кидали в тісну темницю. Мученики все переносили із твердістю й молитвою. Вночі мучеників відвезли за місто й обезглавили. Християни поховали їхні святі тіла. Через багато років останній імператор-язичник Ликиній (311-324 р.) розпочав гоніння на християн. Диякон Едеської церкви на ім'я Авив, якого імператор повелів схопити за ревне поширення правдивої віри, сам прийшов до катів, не бажаючи, щоб при його розшуку постраждали інші християни. Святий висповідав віру в Христа і був присуджений до спалення. Мученик сам пішов у вогонь і з молитвою віддав дух свій Господу. Коли вогонь згас, мати святого й родичі знайшли тіло його неушкодженим. Мученика поховали поруч зі святыми Гурієм і Самоном.

Після смерті святих відбувалися численні чудеса з тими, хто з вірою й любов'ю призивав їх собі на допомогу! Так, один раз один воїн-гот, посланий на службу в Едес, взяв за дружину благочестиву дівчину Юхимію. Перед цим він запрягнувся її матері Софії,

в гробниці мучеників Гурія, Самона і Авива, що не зробить дружині ніякого зла, ніколи не образить її, але буде любити й почитати. По закінченні служби в Едесі він взяв Юхимію із собою і повернувся на батьківщину. Виявилось, що він обдурич її: на батьківщині в нього була дружина. Юхимія стала його рабинею. Багато знущань і принижень довелося перетерпіти Юхимії. Коли в неї народилася дитина, то ревнива готчанка отруїла її. Юхимія звернулася з молитвою до святих мучеників - свідків клятви ошуканця, і Господь позбавив її від страждань і чудодійно переніс в Едес, де вона зустрілася з матір'ю. Через якийсь час клятвopорушника знову послали на службу в Едес. Все місто довідалося про його злодіяння, викрите Софією, і за наказом правителя гот був страчений.

Святі мученики Гурій, Самон і Авив відомі серед православних християн як заступники подружнього життя, шлюбу, щасливої родини, їм моляться «якщо чоловік безвинно зненавидить дружину свою». У Москві в храмі Іоана Воїна є боковий вівтар цих святих.

Акафіст святым мученикам Гурію, Самону і Авиву

Кондак 1

Вибрані чудотворці Христові і святої віри сповідники, Гуріє, Самоне і Авиве добронравні, пам'ять вашу шануючи піснями похвальними, оспівуємо як заступників християн, покровителів

стражденних. Ви ж, маючи відвагу до Господа, від усякого лиха і напастей звільніть нас, що вірою і любов'ю взиваємо: Радуйтеся, Гуріє, Самоне і Авиве, страсотерпці Христові і ображених покровителі!

Ікос 1

Ангели в плоті, Тройці Святій рівночисленні, що гарячою любов'ю до Бога ідолів перемогли, віру Христову укріпили, Трійцю Святу прославили, тим же вихваляючи подвиги ваші, співаємо вам таке:

Радуйтеся, світильники благочестя.

Радуйтеся, викривачі нечестя.

Радуйтеся, утвердження віри Христової.

Радуйтеся, стовпи Церкви Божої.

Радуйтеся, вірних надіє і заступництво.

Радуйтеся, невірних страх і посоромлення.

Радуйтеся, Гуріє, Самоне і Авиве, страсотерпці Христові і ображених покровителі!

Кондак 2

Бачачи нечестя людей міста Едеса, святі Гурій і Самон у пустелю подалися, тікаючи від князя світу цього і спокус та ретельно служачи Богу, день і ніч співаючи: Алилуя.

Ікос 2

Розум премудрий маючи, святі мученики, завжди трудилися на славу Божу, язичеське нечестя викриваючи, шукаючи істину на шлях праведний наставляючи і багатьох невірних до Бога Істинного навертаючи, цього ради співаємо вам таке:

Радуйтеся, насаджувачі істинного богочитання.

Радуйтеся, викорінювачі демонського служіння.
Радуйтеся, п'їтьми нечестя викривачі.
Радуйтеся, ідольської принадності поборювачі.
Радуйтеся, сповідники Христові славні.
Радуйтеся, світила віри православної.
Радуйтеся, Гуріє, Самоне і Авиве, страсотерпці
Христові і образених покровителі!

Кондак 3

Силою з неба осяяні святі мученики, гонителів
святої віри не злякались, веління нечестивого
Антоніана відкинули і віру Христову голосно
прославили, тому ж і у темницю вкинуті співали Богу:
Алилуя.

Ікос 3

Маючи віру в Христа твердішу за адамант і
силою її озброївшись, мужньо перетерпіли все, святі
мученики, темничні кайдани і саму смерть, цього ради
вихваляючи таку мужність, догоджаємо вам так:

Радуйтеся, істинної віри сповідники.
Радуйтеся, Царства Божого спадкоємці.
Радуйтеся, мучеників похвало.
Радуйтеся, страсотерпців славо.
Радуйтеся, святої Церкви утвердження.
Радуйтеся, усього роду християнського прикраси.
Радуйтеся, Гуріє, Самоне і Авиве, страсотерпці
Христові і образених покровителі!

Кондак 4

Бурею думок сумнівних одержимий, нечестивий
цар Ликиній здійняв жорстоке гоніння на християн, ти

ж, страсотерпче Авиве, його не злякавшись, із твердою вірою взивав Христу Богу: Аलिлуя.

Ікос 4

Почувши про твої подвиги, досточудний Авиве, і твоє тверде віри сповідання, цар Ликиній прогнівався на тебе злобою, повелів піддати тебе смерті лютій як супротивника царового, ти ж, узнавши про це, добровільно пішов на муки, і з радістю перетерпів спалення у вогні, цього ради дивуючись великій мужності твоїй, величаємо тебе так:

Радуйся, поборниче віри Христової безстрашний.

Радуйся, воїне Христів неперемошний.

Радуйся, повішений на дереві за Того хто Розпростер руки Свої на дереві хреснім.

Радуйся, струганий кігтями залізними.

Радуйся, що розраду подаєш скорботним.

Радуйся, швидкий помічнику всім, хто за істину терпить.

Радуйтеся, Гуріє, Самоне і Авиве, страсотерпці Христові і ображених покровителі!

Кондак 5

Богоданим зіркам на тверді небесній подібні були ви, святі мученики, промінням життя свого п'їтьму язичницького нечестя просвічуючи і багатьох на шлях істини наставляючи. Тому благоговійно шануючи пам'ять вашу, вдячно співаємо Богу: Аलिлуя.

Ікос 5

Бачачи багато чудес, люди міста Едеса, що бували біля раки святих мучеників Гурія, Самона і Авива,

дуже раділи і Господа всім серцем прославляли, ми ж шануючи святу пам'ять вашу, святі мученики, розчулено вживаємо:

Радуйтеся, неправедно гнаних заступники.

Радуйтеся, вірних рабів Христових друзі.

Радуйтеся, тих, що в оковах і темницях хранителі.

Радуйтеся, гонителів і ображаючих врозумителі.

Радуйтеся, тих, що плачуть утішителі.

Радуйтеся, від наглої і лютої смерті рятівники.

Радуйтеся, Гуріє, Самоне і Авиве, страсотерпці Христові і ображених покровителі!

Кондак 6

З висоти ви, мудрі, благодать прийнявши, за сущих у спокуті стоїте, всехвальні, тому ж отроковицю, святію, від смерті гіркої позбавили. Ви ж бо воістину місту Едесу слава і миру радість, цього ради співаємо до Господа: Алилуя.

Ікос 6

Ворожих нападів позбав нас, Ісусе Життєдавче, благаємо мольбами Твоїх страждальців, які звільнили від страстей незломлену душу й тіло, неначе в гробі зачинену мужем, і вихваляємо їх якнайшвидшу допомогу, що скоро від смерті позбавили її, тому кличемо до вас так:

Радуйтеся, що безневинну дружину від лютої смерті спасли.

Радуйтеся, що її дивним порятунком звірства мучителя перемогли.

Радуйтеся, що злого чоловіка жорстоке діяння викрили.

Радуйтеся, що і його вірувати в силу Бога християнського навчили.

Радуйтеся, подавці милості тим, що її потребують.

Радуйтеся, стражі невсипущі тих, що шанують пам'ять вашу.

Радуйтеся, Гуріє, Самоне і Авиве, страсотерпці Христові і ображених покровителі!

Кондак 7

Бажаючи, явити милість Свою людям Своїм, Чоловіколюбець Господь, зберіг тіла ваші нетлінними, що чудеса виточують, від них же всі вірні струмені змілені одержують, взиваючи Богу: Алілуя.

Ікос 7

Нових заступників і славних чудотворців отримавши, люди із міста Едеса святий храм на згадку вашу спорудили, у ньому ж і моці ваші положили, щоб всі стражденні допомогу від них отримували, також і ми твердо надію на вас маючи, кличемо до вас так:

Радуйтеся, сердечних і тілесних недугів наших цілителі.

Радуйтеся, що бісів ім'ям Господнім виганяєте.

Радуйтеся, Євангельської істинної «благодаті» благовістителі.

Радуйтеся, Божественної благодаті носії.

Радуйтеся, що скорботи великі за ім'я Господнє прийняли.

Радуйтеся, що дивно у святих Його просяляли.

Радуйтеся, Гуріє, Самоне і Авиве, страсотерпці Христові і образених покровителі!

Кондак 8

Дивно і страшно невірним чути, які дивні діла від святих мощей ваших відбуваються: недуги лікуються, страсті зціляються, ми ж, твердо надію на вас маючи, Богу, що про вас так піклується, з вірою взиваємо: Алилуя.

Ікос 8

Всіма чеснотами сповнені, за них же і славою Божою вшановані, слухайте, святії мученики, молитви вірних, що почитають святу пам'ять вашу, від них же чуєте таке:

Радуйтеся, убогії духом, бо ваше є Царство Небесне.

Радуйтеся, ті, що плакали, бо ви утішилися.

Радуйтеся, лагідні, бо ви успадкували землю.

Радуйтеся, голодні і спрагли правди, бо ви наситилися.

Радуйтеся, милостиві, бо здобули ви помилювання.

Радуйтеся, чисті серцем, бо вже Бога побачили.

Радуйтеся, Гуріє, Самоне і Авиве, страсотерпці Христові і образених покровителі!

Кондак 9

Всякі напасті, що находили на місто Едес, нищили ви, святії мученики, тому і нині не залишайте нас смиренних і грішних, але всіх людей країни нашої в православ'ї і однодумності настановіть, щоб усі

єдиними устами і єдиним серцем викликнули Господу, що прославив вас: Аلیلія.

Ікос 9

Світочі велемовні, як риби безголосі мовчать про вас, святії мученики: бо, як в пустелі духом перебували ви - і посеред людей невпинно подвигами прославлені. Ми ж радіючи, що маємо таких вчителів і молитовників, прославляємо вас, співаючи:

Радуйтеся, кімвали¹ Слова Божого.

Радуйтеся, теплі за нас перед Богом заступники.

Радуйтеся, іудеїв та еллінів просвітителі.

Радуйтеся, триденного Божества благовістителі.

Радуйтеся, лагідності й помірності вчителі.

Радуйтеся, неправди й татьби викривачі.

Радуйтеся, Гуріє, Самоне і Авиве, страсотерпці Христові і ображених покровителі!

Кондак 10

Врятувати бажаючи людей міста Едеса від мисленого вовка, умовляли ви їх твердо стояти в істинній вірі і підступів ворожих не жахатися, але і в скорботах та напастях дякувати за вас Богу, співаючи Йому: Аلیلія.

Ікос 10

Стіна тверда й надійний притулок ви, святії мученики, для всіх, хто до вас прибігає і швидкої допомоги потребує, цього ради з розчуленим серцем нашим кличемо:

---

¹ Кімвали – музичні інструменти.

Радуйтеся, всіх скорбних радість.

Радуйтеся, всіх пригноблених і поневолених притулок і звільнення.

Радуйтеся, вдів і сиріт заступлення.

Радуйтеся, від ересей і розколів захист.

Радуйтеся, бо всі нечестиві життю вашому дивуються.

Радуйтеся, бо всі благочестиві з ім'ям вашим веселяться.

Радуйтеся, Гуріє, Самоне і Авиве, страсотерпці Христові і ображених покровителі!

Кондак 11

Співи подячні принесить до Господа і за нас, теплі заступники наші, молимо вас ніколи не відступати від нас, через гріхи наші, але милосердя від Господа випросить всім, хто співає Йому: Алилuya.

Ікос 11

Світлосяйну трійцю святих мучеників вихваляючи, вірні, уникнемо звад і розбратів у житті цьому, утечемо від незгод і розділень у Православній вірі і зберігаючи єднання духу в союзі миру, з глибини душі викликнемо так:

Радуйтеся, громоподібні труби Євангельського благовістя.

Радуйтеся, милозвучні цимбали проповіді спасіння.

Радуйтеся, міцні правдолюбці.

Радуйтеся, незборимі неправди винищувачі.

Радуйтеся, що благочестивим сімействам мир і злагоду подаєте.

Радуйтеся, що жорстоких і невірних чоловіків суворо караєте.

Радуйтеся, Гуріє, Самоне і Авиве, страсотерпці Христові і ображених покровителі!

Кондак 12

Благодать, дану вам від Бога, бачачи, пам'ять вашу шануємо, святі мученики, із сумлінним молінням до вашого чесного образу припадаючи, вашою постійною допомогою, як нездоланною стіною захищаємося, цього ради вихваляємо вас, страсотерпці Христові, і старанно кличемо Богу: Алилуя.

Ікос 12

Оспівуючи ваше дивне житіє і мученицьку кончину, молимо вас, страсотерпці Христові Гуріє, Самоне і Авиве, будьте нам у всьому благими помічниками, благословіть нас миром і любов'ю, подайте нам тверду віру, чистоту життя і страх Божий, щоб всі ми душевний спокій маючи, з радістю викликували:

Радуйтеся, бо імена ваші і серед невірних прославляються.

Радуйтеся, спокій і розрадо скорботним.

Радуйтеся, страх і подив ображеним.

Радуйтеся, бо безневинну дружину від лютої смерті спасли.

Радуйтеся, бо злого чоловіка її гідно покарали.

Радуйтеся, Гуріє, Самоне і Авиве, страсотерпці Христові і образених покровителі!

Кондак 13

О, святії страсотерпці Христові Гуріє, Самоне і Авиве, прийміть цей наш хвалебний спів і, почувши старанне бажання наше, позбавте нас щирим своїм до Бога заступництвом, від всякого зла, від ворожнечі й незгод і всяких лютих лих і хвороб, а ми з любов'ю вас шануючи, завжди кличемо Богу: Алилуя, Алилуя, Алилуя.

(Цей кондак читається тричі, потім ікос 1 і кондак 1)

Молитви святим мученикам Гурію, Самону і Авиву

Молитва перша

О, святії мученики і сповідники Христові Гуріє, Самоне і Авиве! Щирі за нас заступники і молитвенники перед Богом, у розчуленні сердець наших, дивлячись на пречистий ваш образ, смиренно молимо вас: почуйте нас, грішних і недостойних рабів своїх, суцх у бідах, скорботах і напастях, і бачачи наші тяжкі і незліченні гріхи, виявіть нам свою велику милість, виведіть нас із глибини гріховної, просвітіть наш розум, пом'якшіть зле і окаянне серце, припиніть заздрість, ворожнечу й розбрати, що у нас живуть. Осініть нас миром, любов'ю і страхом Божим, ублажайте милосердного Господа, щоб покрив безліч гріхів наших Своім невимовним милосердям. Нехай

захистить Церкву Свою святу від невір'я, ересей і розколів. Нехай подасть країні нашій мир, благоденство, землі родючість; подружжям любов і злагоду; чадам слухняність; ображеним терпіння; ображаючим страх Божий; скорботним благодущність; радіючим помірність. Усіх же нас нехай покриє Своєю всесильною правицею, і позбавить від голоду, згуби, землетрусів, потопу, вогню, меча, нападів чужинців, розбрату, і наглої смерті. Нехай захистить нас ополченням святих Своїх Ангелів, щоб позбавитися нам в кінці життя нашого від підступів лукавого і таємних повітряних митарств його, і не засудженими стати перед Престолом Господа Слави, де лики святих Ангелів з усіма святими завжди славлять пресвяте й величне Ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа, нині і повсякчас і навіки віків. Амінь.

Молитва друга

О, преславні мученики Гуріє, Самоне і Авиве! Захистіть нас, рабів Божих (*імена*), від напастей злих людей і підступів демонських: відгородіть нас від наглої смерті, позбавте від вогню, меча і всякого душезгубної напасті. Так, страсотерпці Христові, подаруйте нам молитвами вашими все блага і корисне, щоб благочесно життя скороминуще закінчивши і кончину спокійну отримавши, удостоїлися теплим заступництвом вашим з усіма святими праворуч Правосудного Бога Судді стати і Його безперестанно славити, з Отцем і Святим Духом, навіки віків.

Молитва третя

О, преславні мученики Гуріє, Самоне і Авиве! До вас, як до скорих помічників і щирих молитовників, ми немічні і недостойні прибігаємо, старанно молячи: не знехтуйте нами, що багатьма беззаконнями грішні і повсякчас грішимо; наставте на шлях праведний тих, що заблукали, зціліть страждених і скорботних; дотримайте нас в непорочнім і невиннім житті; і як раніше, так і нині покровителями подружніх будьте, в любові й однодумності їх утверджуючи і від всіх злих і тяжких обставин позбавляючи. Захистіть, о всемогутні сповідники, всіх православних християн від напастей, злих людей і підступів демонських; захистіть їх від наглої смерті, благаючи Всеблагого Господа, щоб великі і багаті милості нам, смиренним рабам Своїм, посилав. Ми ж бо недостойні нечистими устами призивати величне ім'я Творця нашого, нехай же ви, святії мученики, за нас заступниками будете; цього ради до вас прибігаємо і клопотання вашого перед Господом за нас просимо. Тим же позбавте нас від голоду, потопу, вогню, меча, навали іноплемянних, розбрату, смертоносної рани і всяких душезгубних обставин. Істинно, страстотерпці Христові, влаштуйте нам молитвами вашими все блага і корисне, щоб благочесно життя скороминуще перейшовши і кончину неганебну заслуживши, удостоїлися щирим заступництвом вашим з усіма святими праворуч Правосудного Бога Судді стати і Його безперестанно славити з Отцем і Святим Духом навіки віків. Амінь.

Тропар мученикам Гурію, Самону і Авиву, сповідникам

Тропар, голос 5

Чудеса святих Твоїх мучеників, стіну небориму,
нам дарувавши, Христе Боже, їх молитвами ради
язичників зруйнуй, Церкву святу зміцни, як єдиний
Благий і Чоловіколюбець.